

Schriftlicht

De rijkdom van gelovig denken

H. Geertsma

Maar wij hebben de zin van Christus.

(1 Korintiërs 2:16b)

Er zijn een heleboel onderwerpen waar wij een mening over hebben. We kunnen elkaar ook naar die mening vragen. Hoe denk je hierover, wat vind je daarvan...?

In dit artikel wil ik stilstaan bij de vraag *achter* dat soort vragen. Wat is nou *bepalend* voor ons denken? Wat is de bron waar onze inzichten uit voortvloeien?

Die vraag hangt samen met de vraag wat voor mens je bent. Of je een natuurlijk mens bent of een geestelijk mens. Natuurlijke mensen, dat zijn mensen die de Heilige Geest niet hebben. En als je de Heilige Geest niet hebt, dan kunnen je gedachten her en der vandaan komen, uit een bepaalde filosofie, uit een godsdienstige achtergrond, of wat dan ook, maar ze komen altijd uit de *menselijke geest*. Oftewel: uit de geest van de wereld (1 Kor. 2:12).

En als je een *geestelijk* mens bent, dan komt je denktrant van *buiten* deze wereld.

Geloven betekent dus een andere manier van denken dan in deze wereld gewoon gevonden wordt. Het betekent ook dat je denken een verjonging ondergaat. In Efeziërs 4:23 zegt Paulus dat we *verjongd* worden door de geest van ons denken. Gelovig denken is niet ouderwets, niet typisch iets voor oude mensen. Je wordt er juist weer jong van. Geloof geeft je een frisse kijk op de dingen.

Denken vanuit Christus

Die frisse manier van denken heeft dus alles met Christus te maken. 'Wij hebben de zin van Christus' - dat betekent letterlijk: wij hebben het *denken* van Christus. Wij leren van Christus hoe we tegen de dingen aan moeten kijken. Je zou kunnen zeggen: Christus denkt in ons. Zoals Paulus ergens anders zegt: Christus *leeft* in ons.

Maar hoe werkt dat dan, dat je vanuit Christus leert denken? Het is duidelijk dat de Bijbel daar een belangrijke rol in speelt. Christus zet ons denken op het spoor van het geschreven Woord. Ook als het gaat om onze levensstijl: hoe we met elkaar omgaan, hoe we met geld omgaan, hoe we tot eer van God kunnen leven - daar leer je vanuit de Bijbel over nadenken.

Alleen: niet voor alles vind je een concrete bijbeltekst. En toch kan Christus je gedachten dan op een bepaald spoor zetten. Dat is het mooie van die uitdrukking: wij hebben de zin van Christus. Dan heb je niet altijd een concrete bijbeltekst nodig.

Natuurlijk blijft de Bijbel je leidraad. Maar in die Bijbel staat ook zoveel over Christus. Wat Hij allemaal voor jou gedaan heeft. Dat Hij hier op aarde kwam om jou te redden. Dat Hij daar alles voor overhad. Je leest zoveel over zijn liefde en over zijn bewogenheid. Hoe Hij met mensen omgaat. En hoe Hij mensen weer op het spoor van de Here zet. Dat geeft je een heleboel te denken. Als je deze Christus leert volgen, worden je gedachten haast vanzelf een bepaalde kant uitgestuurd.

Misschien zul je nooit een armband gaan dragen met de letters: WWJD: wat zou Jezus doen? Daar kun je als christenen ook verschillend tegen aankijken. Maar achter die vier letters zit wel de bedoeling dat je wilt denken vanuit Christus. Misschien kun je dan beter zeggen: wat zou Christus ervan *vinden*?

Hogere wijsheid

Waarom heb ik het in het opschrift boven dit artikel nu over de *rijkdom* van die manier van denken?

Dan moeten we even kijken naar de achtergrond van deze woorden van Paulus. Paulus kwam in Griekenland heel wat menselijke wijsheid tegen. Allerlei wijsgeren lieten hun kijk op het leven horen. En dat waren vaak boeiende betogen. Ze wisten het dus ook goed te brengen. En er waren gemeenteleden die daar behoorlijk van onder de indruk raakten. Ze hadden daar in Korinte een sterke

hang naar het bijzondere, het spectaculaire, het meeslepende. Vandaar dat ze ook zoveel bewondering hadden voor het spreken in tongen. Dat was groots. En dat waren die verhalen van die wijsgeren dus ook: groots; indrukwekkend.

Daar stak het optreden van Paulus maar schraal bij af. Zijn presentatie was al niet sterk. Maar *wat* hij dan te zeggen had, dat was ook nog een boodschap van niks. Dat was geen wijsheid; dat was dwaasheid.

En daar komt Paulus dan tegen in het geweer. Niet om zichzelf te verdedigen, maar om het evangelie te verdedigen. En heel de manier van denken die met dat evangelie meekomt. Dat wil hij overeind houden. Daarom zegt hij ook aan het begin van dit hoofdstuk: ik had niet besloten iets te weten onder u dan Jezus Christus en die gekruisigd. Ik was niet van plan te gaan omliggen voor die wijsgeren waar jullie zo mee weglopen. Ik paste ervoor om met een verhaal te komen dat jullie gehoor zou strelen. En waar ik volle zalen mee kon trekken. Dit is mijn boodschap en daar moet je het mee doen. Want dit is het enige verhaal waar een mens verder mee komt in deze wereld.

Als je de woorden van onze tekst tegen die achtergrond ziet, hebben ze haast iets strijdbaaars. We laten ons als apostelen niet de grond in praten. Wat wij naar voren brengen, is geen onzin. Dat is goed doordacht. Het komt bij Christus vandaan. En Christus komt bij God vandaan. God heeft het bedacht. En wat God bedacht heeft, dat is een hogere wijsheid dan alle wijsheden van de wereld bij elkaar.

Bemoediging

Als je dat goed op je laat inwerken, zit daar een enorme bemoediging in. Voor iedereen die als christen in de samenleving wil staan. Wat jij gelooft, daar is niks mis mee. En als jij vanuit dat geloof hebt leren denken, kun je daar vrijmoedig mee voor de dag komen. Laat maar merken hoe je als christen tegen de dingen aankijkt. Wij hebben nog zo vaak iets schuchters, alsof we dingen zeggen die we eigenlijk niet kunnen verkopen. En misschien zeggen we het dan ook maar liever *niet*. Maar Paulus zegt: moet je nagaan: wij hebben de zin van Christus! Jouw manier van denken komt uit de beste bron! Ben je dan boven elke kritiek verheven? Natuurlijk niet. Het evangelie is boven elke kritiek verheven. Maar de manier waarop wij dat evangelie brengen..., en ook de manier waarop wij doordenken vanuit dat evangelie, daar kan wel eens wat mis mee gaan. En soms denk je toch weer helemaal vanuit jezelf, vanuit jouw gevoel, of vanuit jouw traditie. Het is nog niet zo'n eenvoudige opgave om je denken helemaal door Christus te laten beheersen. Daar moet je je echt in oefenen. En je moet dus ook altijd bereid zijn om je gedachten te laten toetsen. Met de bede van Psalm 139:23 in je hart: 'Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart, toets mij en ken mijn gedachten.' Daarmee geef je dan aan dat er maar één bron is waaruit jij je gedachten en visies wilt putten. Die bron heet Christus.

De weg naar het geluk

We gaan nog wat verder doorstoten naar de kern van deze uitspraak van Paulus.

Waar ging het nou eigenlijk om tussen deze apostel en die Griekse wijsgeren? Je kunt ook zeggen: waar gaat het om tussen de geestelijke mens en de natuurlijke mens? Het gaat uiteindelijk om deze vraag: hoe vind je als mens het echte geluk? Kun je dat zelf bedenken, kun je er zelf voor zorgen? Of heb je daar iemand anders voor nodig?

Dan komt Paulus met een heel confronterende boodschap: er is geen mens die hier op aarde het echte geluk kan brengen. Voor zichzelf niet, voor anderen ook niet. Wij kunnen niet eens bedenken hoe dat geluk er zou moeten komen. Dat heeft God moeten bedenken. En wat heeft God bedacht? God heeft bedacht dat Hij zijn Zoon naar de wereld moest sturen om ons te redden. En dat die Zoon daarvoor aan een kruis gespijkerd moest worden. Dat is de wijsheid waarmee God voor ons een weg heeft uitgedacht naar de heerlijkheid (vers 7).

En daar vallen de tegenstanders van Paulus nu massaal overheen. Want dit spreekt de natuurlijke mens absoluut niet aan. Het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan (vers 14). Dat dit de weg naar het geluk zou moeten zijn. Want dat betekent dat *wij* daar aan dat kruis zouden moeten hangen, dat wij een vloek over ons gehaald hebben, met al onze verheven gedachten, met al onze ideeën over hoe wij het geluk kunnen vinden. We zitten met al die mooie gedachten van ons op een doodlopend spoor. En we moeten leren zeggen: Here, wij redden het niet; wilt U ons laten zien hoe we gelukkig worden. En

dan blijkt dat maar op één manier te kunnen, en dat is dat Jezus Christus in onze plaats aan dat kruis komt te hangen. Dat is voor ons uiterst vernederend, dat wij het daarvan moeten hebben. En dan ook nog het idee dat God daar zijn eigen Zoon voor geeft. Welke vader zou zijn kind zoiets aandoen? Dat is de dwaasheid van het evangelie. Daar veegt de natuurlijke mens de vloer mee aan. En wat doet Paulus dan? Hij raapt dat evangelie op van de vloer en hij hangt het aan een vlaggenstok. En dan ben je een geestelijk mens, wanneer je het evangelie als een vlag in de wind zou willen hangen. Kom op, mensen, dit is het beste wat er ooit bedacht is. Het is zo goed dat wij het nooit hadden kunnen bedenken. Want inderdaad, wie bedenkt dat, dat God bereid zou zijn om zijn eigen Zoon voor ons die hel te laten doormaken? Wij bedenken niet eens dat we dat nodig hebben! En dat deze wereld dat nodig heeft.

Geen denktank voor God

Wat geen oog heeft gezien, wat geen oor heeft gehoord, wat in geen mensenhart is opgekomen, dat is wel opgekomen in het hart van God. En wij hebben God dus geen handje geholpen om dat te bedenken. Wij hebben Hem niet van advies gediend. Dat zegt Paulus in het begin van vers 16: Wie kent de zin van de Here, dat hij Hem zou voorlichten?

Dat is een aanhaling uit Jesaja 40. Daar gaat het ook over het plan van God om mensen te redden van de ondergang. Ze zaten al jarenlang als ballingen in Babel, en ze dachten dat ze er nooit meer uit kwamen. En dan laat Jesaja de grootheid van de Here zien. God had allang een bevrijdingsplan in de gedachten. En er is geen mens die met Hem meegedacht heeft. Elke koning had destijds zijn adviseurs als hij beleid wilde maken. En vandaag heeft elke minister zijn ambtenaren die met hem meedenken. Maar God heeft nooit een denktank gehad. Het zou niet kunnen. Want dan zouden we op hetzelfde niveau moeten denken als Hij. Maar zijn gedachten zijn altijd hoger dan die van ons.

Het lijkt overigens wel aantrekkelijk: meedenken met God. Dan zou je wat meer invloed hebben op de weg die de Here met je gaat. Een mens kan zich best wel eens afvragen waarom Gods gedachten over zijn leven niet een andere kant opgaan. Zoals het nu met je gaat, dat zou je zelf nooit bedacht hebben. Wij kunnen met ons denken Gods gedachten lang niet altijd volgen. Maar God wil onze gedachten wel meenemen. Naar zijn grote plan dat ons hele leven omvat. Het plan om ons mee te nemen naar zijn heerlijkheid. Zodat we niet verloren gaan. En zodat we met alles wat we meemaken, geborgen zijn in zijn hand. In Jeremia 29:11 zegt de Here: 'Ik weet welke gedachten Ik over u koester, gedachten van vrede en niet van onheil, om u een hoopvolle toekomst te geven.' Hij stuurt onze gedachten richting Golgota. 'Wij hebben de zin van Christus' - dat betekent vooral ook: onze gedachten worden in de richting van Golgota gestuurd. Want in die richting heeft *God* altijd gedacht. Op Golgota zie je hoe Gods gedachten omgezet worden in daden. Je ziet zijn Zoon daar aan dat vervloekte kruis hangen.

Denken in verwondering

Dan sta je pas echt voor raadsels. Dat God dit bedacht heeft. Daar kun je alleen maar met grote verwondering aan denken. We kunnen er niet bij. Maar we mogen het wel zeker weten.

Want God heeft het ons geopenbaard door de Geest, zegt Paulus. Die Geest doorzoekt de diepten van God. Hij leest Gods gedachten. En dan komt Hij naar ons toe en Hij brengt die gedachten aan ons over. En dan weten we echt nog niet alle ins en outs van Gods beleid, en we krijgen geen antwoord op alle vragen, maar we weten wel wat ons door God in genade geschonken is: Jezus Christus en die gekruisigd. Dan weten we dus hoe God ons op het hart draagt. En we leren zingen over dingen die anderen een dwaasheid vinden. 'k Heb geloofd en daarom zing ik, daarom zing ik van gena, van ontferming en verlossing die ik vond op Golgotha.'

Dat is de rijkdom van gelovig denken.